

til en Lov, som foretog en saadan Forandring som den tidligere antydede i Høiesterets Stilling i Riget, vilde jeg dog paa det Allerbestemteste fraraade at gaae ind derpaa. Denne Mulighed for en Sageres Appel fra Island til vor Høiesteret indeholder nemlig efter min Overbeviisning en stor Betryggelse for Islænderne, idet de derigjennem med Hensyn til Spørgsmaalet om Liv og Død og med Hensyn til de største og vigtigste Retsspørgsmaal, som kunde opstaae deroppe — det vil naturligviis dog kun blive faa — ville have Udgang til en Ret af en saa stor Ansæelse og en saa fuldstændig Upartiskhed, som det ingenlunde er givet, hvormegen god Tro man end kan have til Islænderne, at den islandske Overret eller den Høiesteret, som man deroppe vilde kunne sætte istedet, til enhver Tid i samme Maal vilde være i Besiddelse af. Men dernæst — og det er endnu væsentligere — stiller Spørgsmaalet om den fælles Høiesteret sig frem for mig som et Spørgsmaal om Sammenhængen mellem Island og Danmark. Efter det Omfang, som der med Landsbhingets Billigelse tænkes givet de særlige islandske Sager, er det virkelig saa godt som Alt, hvad der i det virkelige Liv vil kunne forekomme, som skal gaae over til Island og der skal kunne finde sin endelige Afgjørelse uden nogen Control og Medvirkning fra Rigsdagens Side. Der bliver altsaa ikke andre Baaend tilbage end den overordnede Ledelse og saa Høiesteret, og med Hensyn til den første ønske og haabe vi oveniiljøbet, at den virkelig kun vil blive en overordnet Ledelse, idet jeg troer, at Islands Selvstændighed ikke blot udkræver, at Althinget faaer stor Myndighed over et stort Omraade af Sager, men at det tillige er særdeles vigtigt, at den locale Bestyrelse oppe fra Island — saavidt mulig kun betjent af Islændere — faaer en betydelig Virkefreds. Den overordnede Ledelse ved en for den danske Rigsdag ansvarlig Minister under Kongen og Appellen til Høiesteret er altsaa egentlig det Eneeste, der bliver tilbage af, hvad jeg vilde kalde Symboler paa Danmarks Høiheidsret, thi dertil er Fælleskongen ikke nok; var der nemlig ikke Andet end en Fælleskonge, var det i Virkeligheden kun

to Stater i Personalunion med en fælles Regent. Selv om den af mig fremsatte formelle Grund ikke var, der, som det forekommer mig, maa være uangribelig for enhver Jurist eller for Enhver, der er inde i statsretlige Forhold, saa vilde det dog i Realiteten være en overordentlig stor Feil at overføre det Baaend, der ligger i, at den høieste Epidse af Forvaltningen og den høieste Epidse af Domsmyndigheden ere fælles.

Et andet Spørgsmaal, som den ærede Minister har berørt, er det Underlige i at tale om Rangskat i et Lovforslag som dette. Jeg behøver ikke at sige, at Udvalget — og jeg troer ikke at gjøre Noget uret ved at sige: Ingen mere end jeg — har følt det Samme, men det er umuligt at tage Bestemmelsen derom ud, naar man iøvrigt vil lade § 4 blive uforandret. Man kan ganske vist levere en Fortegnelse over de særlige islandske Indtægter, som fra Rigsdagens Myndighed skulle gaae over til den islandske Myndighed og Selvstændighed, og i saa Fald ubelade Rangskatten, men man kan ikke. — hvad der iøvrigt synes at være det Naturligste — nøies med at sige, at de islandske Indtægter, som hidtil have været undergivne Rigsdagens Raadighed, skulde gaae over til Islændernes Raadighed, uden særlig at undtage Rangskatten. Thi, er det comiss — jeg kan ikke bruge noget mildere Udtryk — i en saadan Lov som den foreslåede at tale om Rangskat, saa vilde det dog være endnu mere comiss at tænke sig islandske Kammerraader og Justitsraader. Forøvrigt haaber jeg, at forinden den ærede Justitsminister kan vente at faae den islandske Forfatningsag bragt heelt tilsende, ville haade Rang og Rangskat være Noget, der tilhører Fortiden; jeg har i alt Fald det Haab, at denne Rigsdagssamling, der just ikke iøvrigt opfylder mig med Stoltshed og Glæde, dog vil have udrettet det, at den har givet et saa alvorligt Grundstud til alt dette nydske Ranguvæsen, at dets Dage ere talte.

Den næste Bemærkning af den ærede Justitsminister, som jeg skal berøre, knyttede sig til Lovforslagets § 3 og gif ud paa, at han meente, at det burde overlades til Regeringen